

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษา วิชาศาสตร์ พ.ศ. 2518 - 2526" เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษา วิชาศาสตร์ โดยมีขั้นตอนในการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารต่าง ๆ
2. สืบรวจประชากร
3. สร้างแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์
4. สืบรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์
5. วิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเอกสารต่าง ๆ

เพื่อเป็นพื้นฐานของการวิจัย รวมทั้งการสร้างแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือ เอกสาร บทความ และรายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะหนังสือหรือตำราที่เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยทางสังคมศาสตร์

การสำรวจประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สำรวจประชากรโดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้คือ

1. ขออนุญาตขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตมหาบัณฑิต รายชื่อมหาบัณฑิต และจำนวนวิทยานิพนธ์ สาขาการสอนวิชาศาสตร์และวิชา เอกการมัธยมศึกษาตั้งแต่ปีเริ่มต้นถึงปี พ.ศ. 2526 สำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตมหาบัณฑิต และจำนวนวิทยานิพนธ์สาขาวิชาการศึกษาวิชาศาสตร์ ตั้งแต่ปีเริ่มต้นถึงปี พ.ศ. 2526 จากแผนก

มาตรฐานการศึกษา และขอรายชื่อบรรณานุกรมจากแผนกประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

2. นำจำนวนและรายชื่อบรรณานุกรมที่ได้ไปตรวจสอบรายชื่อในบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ของสถาบันการศึกษาทั้งสามแห่ง พร้อมทั้งคัดลอกชื่อวิทยานิพนธ์ ผู้ทำวิทยานิพนธ์ ปี พ.ศ. และสถาบันการศึกษาไว้ แล้วนำมาตรวจสอบกับวิทยานิพนธ์ที่มีอยู่ในหอสมุดกลาง หอสมุดคณะครุศาสตร์ หอสมุดภาควิชามัธยมศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หอสมุดกลางและหอสมุดบัณฑิตวิทยาลัย ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา วิทยาศาสตร์ จำนวน 237 เล่ม ซึ่งได้แก่ วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษา วิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 120 เล่ม สาขาการสอนวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 105 เล่ม และวิชาเอกการมัธยมศึกษา เฉพาะ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 12 เล่ม

การสร้างแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ และศึกษาหนังสือ เอกสาร บทความที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการศึกษา และการวิจัยทางสังคมศาสตร์
2. สร้างแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเต็มข้อความตามหัวข้อต่อไปนี้ ชื่อวิทยานิพนธ์ ผู้ทำวิทยานิพนธ์ สถาบันการศึกษา ปี พ.ศ. ของวิทยานิพนธ์ ประเภทของเนื้อเรื่อง ประเภทของการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร ระดับของประชากรหรือตัวอย่างประชากร แหล่งของประชากรหรือตัวอย่างประชากรที่ใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งคำนิยามของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์นี้
3. นำแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ฉบับร่างครั้งที่ 1 ซึ่งมีคำนิยามของคำต่าง ๆ อยู่ด้วย เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไขด้านเนื้อหา ภาษา จำนวนที่ใช้ให้ถูกต้องชัดเจนและเข้าใจง่ายยิ่งขึ้น
4. นำแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ฉบับร่างครั้งที่ 2 ไปสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษา วิทยาศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

เกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อตรวจสอบความตรงของแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ โดยเลือกวิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาสาระและวิธีการแตกต่างกัน เพื่อหารายการย่อยของแต่ละหัวข้อ และเพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยทำรายการย่อยที่จะต้องเพิ่มเติมหรือแก้ไขหลังจากทดลองสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์แต่ละเล่ม เมื่อทดลองสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ได้จำนวนมากขึ้น รายการที่ต้องเพิ่มเติมหรือแก้ไขเริ่มคงที่ และเมื่อผู้วิจัยได้ทดลองสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์จนได้จำนวน 40 เล่ม พบว่า รายการย่อยของแต่ละหัวข้อมิได้มีการเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยจึงนำรายการย่อยของแต่ละหัวข้อที่สำรวจได้มาปรับปรุงเป็นแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ฉบับร่างครั้งที่ 3 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ โดยรายการสุดท้ายของแต่ละหัวข้อเป็น "อื่น ๆ (ระบุ)"

5. นำแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ฉบับร่างครั้งที่ 3 ซึ่งมีคำนิยามของคำต่าง ๆ อยู่ด้วยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณาอีกครั้ง และนำมาปรับปรุงแก้ไขเป็นแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ฉบับร่างครั้งที่ 4

6. หาคความตรง (Validity) ในการจำแนกวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยโดยนำแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ฉบับร่างครั้งที่ 4 ไปสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษาวิทยาลัยศาสตร์จำนวน 7 เล่ม โดยเลือกเล่มที่มีเนื้อหาสาระแตกต่างกัน แล้วนำผลการสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์เหล่านั้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน (ภาคผนวก ก.) ตรวจสอบความถูกต้องโดยให้ตรวจผลการสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ท่านละ 1 เล่ม ในวันที่ไปรับผลการตรวจสอบคืนนั้น ผู้วิจัยได้ขอความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นการตรวจสอบความตรงในการจำแนก และเพื่อนำมาปรับปรุงแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์

7. นำผลการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณความถูกต้องในการจำแนกวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย พบว่ามีความถูกต้องหรือความตรงในการจำแนกวิทยานิพนธ์ 95.24% (ภาคผนวก ค.) และนำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาแก้ไขและปรับปรุงข้อบกพร่องของเครื่องมือภายใต้ความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วสร้างเป็นแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (ภาคผนวก ข.)

8. หาคความเที่ยง (Reliability) ในการจำแนกวิทยานิพนธ์โดยนำแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ไปสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษา

วิทยาคำาสตร์ จำนวน 20 เล่ม โดยสำรวจซ้ำ 3 ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกัน 1 สัปดาห์ แล้วนำผลที่ได้ไปคำนวณค่าความเที่ยงในการจำแนกวิทยานิพนธ์ โดยมีเกณฑ์ว่าในการสำรวจ 3 ครั้ง จะต้องสำรวจได้ตรงกันอย่างน้อย 95% นั่นคือในการสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์จำนวน 20 เล่มนั้น ผู้วิจัยจะต้องสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ได้ตรงกันอย่างน้อย 209 ข้อจากทั้งหมด 220 ข้อ ซึ่งจะผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผลปรากฏว่าผู้วิจัยมีความเที่ยงในการจำแนกวิทยานิพนธ์ 98.18% (ภาคผนวก ค.)

การสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์

หลังจากได้ตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือและวิธีการแล้ว ผู้วิจัยก็เริ่มสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษาวิทยาคำาสตร์ตั้งแต่วันที่ 14 มีนาคม ถึง 27 เมษายน พ.ศ. 2527 โดยทำการสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตามลำดับ แล้วทบทวนผลการสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์ทั้งหมด 1 รอบ วิทยานิพนธ์เล่มใดที่สงสัยว่าจะจำแนกผิดพลาดก็ทำการวิเคราะห์ซ้ำ วิทยานิพนธ์เล่มใดมีปัญหา ก็จะนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นจึงนำผลการสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์มาตรวจสอบกับวิทยานิพนธ์ต้นฉบับซ้ำอีกครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่าเป็นผลการสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษาวิทยาคำาสตร์ที่ครบถ้วนสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากแบบสำรวจและจำแนกวิทยานิพนธ์มาแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ โดยแยกตามหัวข้อและสถาบันการศึกษา แล้วเล่นข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย